

De avant-garde en het verlangen naar een betere wereld

Dennis Van Mol en Ewald Peters © Bob Van Mol

Walden Art Stories:
galerie en expertisecentrum voor de historische avant-garde

Ewald Peters en Dennis Van Mol zijn de oprichters en bezielers van Walden Art Stories in Antwerpen. Ze hebben hun hart verpand aan de avant-garde van het interbellum en brengen zowel bekende als ietwat in de vergetelheid geraakte kunstenaars, zoals Victor Delhez (1901-1985). ‘Die kunstenaars verlangden naar een wereld waar schoonheid en de mens centraal zouden staan.’

Ontmoetingsplaats

Wat is Walden Art Stories precies?

Dennis Van Mol: ‘Walden Art Stories is zowel een galerie als een tekst- en expertisecentrum voor beeldende kunst. We specialiseren ons in de historische avant-garde, grofweg tussen 1916 en 1940.’

Ewald Peters: ‘Na onze studententijd kwamen Dennis en ik elkaar weer tegen aan het Louis Paul Boon

Documentatiecentrum van de Universiteit Antwerpen, waar we aan een onderzoeksproject over de avant-garde in België werkten. Dennis heeft zijn doctoraat over die moeizame doorbraak van de nieuwste internationale avant-gardestromingen, zoals futurisme en kubisme, verdedigd op de dag van de officiële opening van onze galerie: 26 september 2017. Toen ging ook onze eerste tentoonstelling open, over Floris Jaspers.'

Van Mol: 'Daar toonden

we onder meer een tot dan toe onbekend portret van Paul van Ostaïjen, getekend door Floris Jaspers in 1917, dat we ontdekt hadden op een veiling. Het viel ons meteen op dat dit werk, dat intussen tot de vaste collectie van het Letterenhuis behoort, geen portret was van "zomaar iemand".'

Peters: 'Het is ons streefdoel de periode waarmee we bezig zijn, grondig te bestuderen. We willen goed onderbouwde tentoonstellingen maken, vergeten kunstenaars uit de avant-garde herontdekken en promoten, en verhalen schrijven en vertellen om een breder historisch perspectief te kunnen bieden. Walden wil een ontmoetingsplaats zijn voor iedereen die zich voor deze periode interesseert.'

Van Mol: 'We geloven ook in kruisbestuiving. Zo onderhouden we goede contacten met het In Flanders Fields Museum in

Victor Delhez, zonder titel, kleurlino

Ewald Peters:
'Walden wil een
ontmoetingsplaats
zijn voor iedereen die
zich voor
de historische
avant-garde
interesseert'

Ieper, dat ook de periode ná de Eerste Wereldoorlog meer in kaart wil brengen. We verkopen niet alleen kunst uit die periode, maar willen ook inhoudelijk bijdragen aan zulke projecten.'

Twee avant-gardes

Waarom gaat jullie aandacht naar de historische avant-garde?

Van Mol: 'Vooral het strijdbare aspect van de avant-garde interesseert ons. Daarom spitsen we ons toe op de twee meest experimentele periodes: de eerste ligt, wat ons

Dennis Van Mol: 'Begin jaren dertig ontstaat opnieuw de maatschappelijke nood aan een radicaal kunstenaarschap'

betreft, tussen de debuutbundel *Music-Hall* van Paul van Ostaïjen in 1916 en het einde van de Eerste Wereldoorlog. In die jaren zijn kunstenaars volop aan het zoeken en experimenteren, en is er een breed verlangen naar een andere wereld, waar schoonheid en de mens centraal zouden staan. Vanaf 1918-'19 vindt een esthetische radicalisering plaats met gewaagde vormexperimenten, zoals in de groep rond het tijdschrift *Het Overzicht* met Jozef Peeters en Michel Seuphor. Maar het revolutionaire momentum is dan eigenlijk al voorbij. De kunstenaars kiezen een stijl of -isme en het experiment wordt meer en meer een zuiver esthetische revolutie op papier.'

Peters: 'Het verlangen naar een nieuwe maatschappij ebt weg, ook in politiek opzicht. Veel modernisten geven het op of gaan iets anders doen: Jozef Peeters trekt zich terug in zijn eigen huis, zijn cocon die hij inricht als één groot kunstwerk. Michel Seuphor vertrekt in 1925 naar Parijs.'

Van Mol: 'Onze tweede verhaallijn is de periode na de beurskrach van 1929. Begin jaren dertig ontstaat opnieuw de maatschappelijke nood aan een radicaal kunstenaarschap.'

Peters: 'Die generatie kunstenaars wordt geconfronteerd met de economische depressie en met de opkomst van meer extreme politieke en ideologische strekkingen. Maar het is een vergeten generatie omdat galeries toen failliet gingen en tijdschriften verdwenen. Zo was er een onvoldoende klankbord voor die kunstenaars. Zelfs een gevestigde naam als Permeke zag in die periode zwarte sneeuw.'

Van Mol: 'We beschouwen het als een van onze taken om die vergeten generatie avant-gardisten, met kunstenaars als Jacques Boonen, Antoon Herckenrath en Jos Wils, weer op de kaart te zetten en het verhaal van het hele interbellum op een toegankelijke manier te vertellen.'

Waar komt jullie naam 'Walden' vandaan?

Van Mol: 'Er is het boek van Henry David Thoreau – *Walden; or, Life in the Woods* uit 1854 – de Amerikaanse schrijver die zich terugtrekt uit de moderne, almaar sneller

Victor Delhez, ca. 1925-1930, *Gothiëken*, lino

Ewald Peters: 'Die veelzijdigheid in activiteiten is een bron van inspiratie'

evoluerende maatschappij en experimenteert met zelfvoorzienigheid. Daarin zit de kiem van het avant-gardekunstenaarschap.'

Peters: 'Ook Herwarth Walden, pseudoniem van Georg Levin, is een inspiratiebron voor ons: hij was de bezieler van de avant-gardebeweging Der Sturm in Berlijn, dé kunstmetropool van de jaren 1910-20. Tegelijk was hij galeriehouder van onder anderen Wassily Kandinsky en Franz Marc, promotor van het Italiaanse futurisme, bracht hij een tijdschrift uit en organiseerde hij lezingen. Die veelzijdigheid in activiteiten is een bron van inspiratie. In "Walden" zitten ook onze twee voornamen, maar dat hadden we pas door nadat we de naam voor de galerie hadden gekozen.' (lacht)

Victor Delhez, *Bouwkunst en heimwee V – Wolken*, 1953, houtsnede

Victor Delhez

Jullie jongste tentoonstelling gaat over Victor Delhez. Wie was hij?

Peters: 'Delhez werd in 1901 in Antwerpen geboren en maakte deel uit van de generatie vernieuwers die experimenteerden met abstracte kunst. Deze jeugdvriend van Michel Seuphor is misschien nog het meest bekend voor zijn magisch-realistische houtsneden van eind jaren dertig, waaruit zijn technisch meesterschap blijkt. Maar hij was een echt buitenbeentje: soms heeft hij iets van M.C. Escher en in de tweede helft van de twintiger jaren maakt hij abstract werk én expressionistische houtsneden die aan de film *Metropolis* van Fritz Lang doen denken.'

'Net als Seuphor emigreert hij in 1925, niet naar Parijs maar naar Zuid-Amerika: zijn ouders waren omgekomen in een auto-ongeluk en bovendien had hij het gevoel dat de avant-garde in Antwerpen aan het doodbloeden was. Na de Tweede Wereldoorlog begint hij in Argentinië aan zijn zogeheten 'bagatel-linos', waarin hij een esthetisch spel speelt met de oude en nieuwe avant-garde. Die grote veelzijdigheid willen we in één overzicht gieten.'

Van Mol: 'Zijn maatschappelijke bewogenheid blijkt uit een strak, modernistisch portret van Herman Van den Rieck [een links-radical flamingant, activist en pacifist; ER], die in 1920 in Antwerpen tijdens een betoging wordt doodgeschoten en een martelaar wordt voor een hele generatie. Het is belangrijk dat we zo'n historisch geladen werk erbij hebben, want dat vertelt veel over de verlangens waarmee die generatie rondliep.' | Eric Rinckhout

Dennis Van Mol:
'We willen het verhaal van het h ele interbellum op een toegankelijke manier vertellen'

VICTOR DELHEZ. PIONIER VAN ABSTRACTE & FIGURATIEVE AVANT-GARDES
Tot 05.01.2019

COLLECTIEPRESENTATIE
19.01-16.02.2019

STANISLAS JASINSKI/PIERRE-LOUIS FLOUQUET
28.02-06.04.2019

Walden Art Stories
Oever 5, Antwerpen
www.waldenartstories.com